

Høringsuttalelse ang. hensettingsanlegg på Hjellum

Lovisenberg Vel mener det planlagte hensettingsanlegget på Hjellum vil redusere bokvaliteten for innbyggerne samt påføre nærmiljøet mange negative konsekvenser.

Det er særlig følgende forhold vi er bekymret for:

Usikret planovergang

Planovergangen på Hjellum utgjør en stor bekymring og frykt for beboerne i området da det har vært flere ulykker der. Planovergangen er sikret med lys og bommer, men det observeres ofte at mange myke trafikanter ikke tar hensyn til dette og krysser jernbanen til tross for dette. Det dreier seg hovedsakelig om barn og ungdom, men også voksne. Med økt togtrafikk til/fra hensettingsanlegget vil problemet forsterkes.

Utrygg skolevei for barna som bor på nedsiden av jernbanelinja

Barna som bor på nedsiden av toglinja må krysse linja for å komme til skolen da dette er deres eneste skolevei. Barna og foreldrene opplever i dag at det er utrygt å krysse linja, og med økt togtrafikk til/fra hensettingsanlegget vil problemet bare forsterkes. Mange er derfor redd for at økt togtrafikk kan få katastrofale følger for våre små myke trafikanter.

Utrygg gang/sykkelvei for barna som skal til/fra Black River Park

Ridabu Idrettslag er en av de største fotballklubbene i regionen med lag i nesten alle alderstrinn for både gutter og jenter.

Black River Park er fotballanlegget for Ridabu IL og nå som det er vedtatt at Black River Park forblir på Hjellum vil det også i årene fremover medføre stor aktivitet på idrettsplassen, som også planlegges utbygd. Dette vil medføre økt trafikk av gående og syklende til og fra idrettsanlegget. I tillegg vil det være mange biler som kommer til området for å spille kamp eller som skal kjøre eller hente barna på trening, som må krysse jernbanelinja. Denne trafikken vil i tillegg til øvrig trafikk på Hjellumveien medføre at mange biler må stå og vente på passerende tog, og med økt togtrafikk til/fra hensettingsanlegget vil dette problemet forsterkes.

Økt belastning på traffikert vei til/fra jobb

Store arbeidsplasser som Sanderud sykehus og Moelven byggmodul ligger i nærheten til Hjellum og genererer mye arbeidstrafikk og varetransport på planovergangen. Med økt togtrafikk til/fra hensettingsanlegget vil problemet forsterkes, og bilene må stoppe flere ganger enn i dag for å vente på passerende tog når de kjører Hjellumvegen.

Økt togtrafikk vil få betydning for bybussen

Bybussen til Sanderud har fire avganger i timen noe som medfører at bussen passerer toglinja åtte ganger i timen (til/fra). Når bybussen skal passere jernbanelinja må de stoppe for passerende tog, og med økt togtrafikk til/fra hensettingsanlegget vil problemet forsterkes og bybussen kan få problemer med å holde busstidene.

Lys og lydforurensning for beboerne

Hensettingsanlegget vil medføre en stor belastning i form av støy og lysforurensning for et stort antall av Hjellums innbyggere. Selv om det opplyses at støynivået ikke vil overskride grenser for farlig støy vil det uansett påvirke beboerne i nærområdet.

I tillegg til støy fra togene vil det også bli støy ved passering av sporveksler. I tillegg vil det bli mere tuting da togene må tute når de passerer usikrede overganger og med økt antall tog til/fra hensettingsanlegget vil dette medføre mere tuting. Dette vil i stor grad berøre de som bor nærmest toglinja men også de som bor lengre unna.

På selve parkeringsområdet vil det også bli støy store deler av døgnet i forbindelse med rengjøring og tømming av togene, noe som vil høres godt for de som bor i nærheten. Selv om denne støyen ikke vil være særlig høy vil det i det lange løp oppleves som ubehagelig for de som daglig vil oppleve dette.

Vi har også hørt at det vil bli gjennomført bremsetester før togene kjører inn/ut ra hensettingsanlegget. Dette vil i så fall bli en meget ubehagelig støy som kommer i tillegg til den vanlige togstøyen.

Mye av denne støyen som er beskrevet, vil foregå på natten noe som vil medføre at mange får problemer med nattesøvnen og at søvnkvaliteten blir forringet.

Støyen hensettingsanlegget vil medføre opplever vi som bor her som svært negativt da stillheten som i dag er på Hjellum var noe av årsakene til at mange ønsket å bosette seg nettopp her.

Nedbygging av jordbruksareal

Hensettingsanlegget vil medføre nedbygging av jordbruksareal, og selv om vi på siste folkemøte fikk presentert en reduksjon av beslaglagt landbruksareal fra ca. 63 da til ca. 15 da er dette et betydelig inngrep for bonden det berører. Samtidig er det sterkt beklagelig at man velger å legge ned dyrkbar mark til fordel for et hensettingsanlegg.

I tillegg til selve hensettingsanlegget er det også planlagt en adkomstveg fra Skogstjernevegen. Denne vegen vil også beslaglegge jordbruksareal i tillegg til at trafikken føres gjennom et boligområde.

I nasjonal jordvernstrategi handler det om å sikre dagens befolkning og våre etterkommere muligheten til å dyrke egen mat på egen jord. Formålet med jordvernstrategien er et strengere vern av matjord og redusere nedbygging av matjord. Vi mener derfor hensettingsanlegget bør legges til et område hvor det ikke berører matjord!

Hensettingsanleggets påvirkning på naturen og dyrelivet

I det aktuelle området er det et rikt fauna og dyreliv som vil bli sterkt berørt av en slik utbygging. Bane Nor sier selv i sin analyse at «På sørsiden av Rørosbanen blir dyrket mark uten flomdammer berørt, men dyrkemarka her er sannsynligvis hekkeområde for sanglerke – og trolig er det også her at åkerrikse ble hørt i 2015 og 2017». Selv om det i utredningen er beskrevet flere forekomster/observasjoner av sjeldne fuglearter, er dette bagatellisert ved at observasjonene er sporadiske og usikre med tanke på evt. hekking.

Nær jernbanen er det i dag flere reve- og grevling hi. Dyrene, både med og uten unger, blir ofte observert av de som benytter turstiene i området. Det er også tett bestand av rådyr i området, selv om denne bestanden har blitt redusert noe de senere år pga hogst og boligbygging i området. Dette er ikke truede dyrearter, men for lokalbefolkningen, betyr det mye i forhold til naturopplevelser i nærområdet.

Bekken som renner gjennom vestre del av skogen nord for Rørosbanen, renner ut i Svartelva innenfor Åkersvika naturreservat, og det vil være negativt for verneområdet med for stor tilførsel av finpartikler/slam med arbeid i bekkeløpet.

Kjemikalier i forbindelse med rengjøring er også en trussel for naturen, og kommer dette i bekkeløpet vil det renne ut i Svartelva og naturreservatet som ender i Mjøsa som er drikkekilden vår.

Selv om man i anleggsperioden etablerer midlertidige/permanente bruer hvor all kryssing av bekken med anleggsmaskiner el. skal krysse, er vi redd for at det vil føre til stor tilførsel av slam og finpartikler til Svartelva og Åkersvika naturreservat.

Selv om utbygger ser på skadepotensialet og alle konsekvenser med utbygging og drift i en større (nasjonal) sammenheng, opplever vi at de karakteriserer belastningen anlegget vil medføre for naturen og boområdet som ubetydelig og med liten verdi. Dette synes vi som bor her er sterkt beklagelig og vi tror hensettingsanlegget vil medføre store negative konsekvenser for naturen og dyrelivet i nærområdet vårt. Dette oppleves derfor som svært negativt for mange da nærheten til naturen og dyrelivet var noe av årsakene til at mange ønsket å bosette seg her.

Avbøtende tiltak

Bane Nor erkjente på folkemøtene at dette inngrepet ikke vil føre noe positivt med seg for Hjellum og nærområdet vårt. De sa også at de ønsker å begrense skadevirkningene mest mulig.

Etter første folkemøte ble det opprettet en arbeidsgruppe som skulle gjennomføre en Workshop med Bane Nor for å komme med innspill til avbøtende tiltak. Mange av tiltakene som ble foreslått gikk på å sikre planfri overgang og redusere forurensning fra lys og støy. Så langt er det vi har fått presentert en liten kulvert i forbindelse med turstiene i området. Vi er selvfølgelig glad for dette tiltaket, men denne kulverten ble vi for øvrig lovet for mange år siden uten at det har blitt gjennomført.

Når det gjelder støyskjerming antar vi Bane Nor må iverksette tiltak, men vi er redd for at de ikke vil gjøre mer enn de må. Uansett vil de ikke klare å stoppe støyen men kun redusere den. Støyen vil derfor til tross for avbøtende tiltak forringe bokvaliteten for oss som bor her og vi vil miste stillheten vi har i dag. Vi er også redd for at de negative konsekvensene hensettingsanlegget vil påføre nærmiljøet vårt vil medføre at verdiene på boligene reduseres.

Når det gjelder lysforurensingen sier de at denne skal minimeres ved bruk av spesiell armatur og type belysning. Intensjonene er sikkert bra, men under befaringen på anlegget på Eidsvoll ble det opplyst at de hadde måtte skifte ut det meste av belysningen. Årsaken var at den «intelligente» belysningen som først ble satt opp, fikk så mye problemer pga store forstyrrelser fra høyspenningen i kjøreledningene.

Mange av bekymringene knyttet til hensettingsanlegget er knyttet til den planfrie overgangen på Hjellum. Arbeidsgruppa kom derfor med innspill om at dette var det viktigste tiltaket som måtte iverksettes dersom hensettingsanlegget ble lagt til Hjellum. På siste folkemøte ble det av Bane Nor påpekt at det ble for dyrt og utfordrende å lage en planfri overgang på Hjellum, noe vi som bor her mener ikke kan aksepteres dersom hensettingsanlegget legges til Hjellum! Starter man med å senke vegen ved Melby Elektriske bør dette være gjennomførbart.

Det bør også lages en planfri gang og sykkelvei i tilknytning til veien på samme side som gang- og sykkelveien går i dag. Slik vi vurderer det vil kun en bygning som i dag benyttes til lager/utleie bli berørt for å kunne gjennomføre dette.

Dersom Bane Nor ønsker å legge et hensettingsanlegg midt i et boligområde må de tiltakene som trengs iverksettes for å minske belastningen anlegget vil påføre beboerne og nærområdet, og når det gjelder sikkerheten for de minste kan ikke dette måles i penger! Vi mener derfor ingen kan forsvare å legge hensettingsanlegget til Hjellum uten planfri overgang!

Oppsummering

Hjellum er et fantastisk boområde med mange fine bokvaliteter for småbarnsfamilier, og med nærheten til Hamar sentrum, bybuss forbindelse, en flott barneskole, et idrettsanlegg under utvikling og fine naturområder i nærmiljøet er det stort potensiale i å utvikle Hjellum i årene fremover. Store utbyggingsprosjekter i regi av Nordbolig og Frognerhagan medfører også at antall beboere vil øke på Hjellum i årene fremover.

For oss som bor på Hjellum er det ikke ønskelig med et hensettingsanlegg i nærområdet da det vil medføre mange negative konsekvenser for oss som bor her.

Selv om anleggets omfang er redusert er erfaringene fra andre steder at anleggene kort tid etter at de er tatt i bruk utvides. Vi er derfor redd for at dersom anlegget legges til Hjellum vil behovet innen få år endres og anlegget utvides.

I stedet for å legge hensettingsanlegget til Hjellum mener vi kommunen heller bør bidra til videre utvikling og vekst her og utnytte potensialet Hjellum og nærområdet har å by på.

Vi mener belastningen et slikt anlegg vil påføre beboerne og nærområdet er for store til at de kan forsvares, så vi mener et slikt anlegg bør legges til et område hvor det ikke bor folk. Vi mener derfor Sørli burde vært utredet før man foreslår å legge hensettingsanlegget til Hjellum!

Vi håper derfor at Hamar kommunestyre ser potensialet i Hjellum og hjelper oss som bor her til å videreutvikle området til glede for oss som bor her i dag, og alle de andre som skal bosette seg i årene fremover.

Vennlig hilsen

Marit Finseth Løberg og Jan Svensson
På vegne av styret i Lovisenberg Vel